

Ostend Declaration

Deklaracja z Ostendy

Europejska wspólnota badań morskich jest gotowa dostarczać wiedzę, usługi i wsparcie Unii Europejskiej oraz jej państwom członkowskim i stowarzyszonym, uznając, że

„morza i oceany stanowią jedno z wielkich wyzwań XXI wieku”.

Postępując w ten sposób, uznajemy:

- decydującą rolę oceanów dla systemu Ziemi oraz układów klimatycznych;
- znaczenie wybrzeży, mórz i oceanów wraz z ich ekosystemami dla naszego zdrowia i dobrego samopoczucia;
- zwiększony wpływ globalnych zmian klimatycznych na środowisko morskie oraz wynikające z tych wpływów istotne konsekwencje społeczno-gospodarcze;
- stałą potrzebę podstawowych badań w zakresie największych braków w zasadniczej wiedzy na temat wybrzeży, mórz i oceanów;
- ogromne możliwości innowacji, zrównoważonego bogactwa oraz tworzenia miejsc pracy w nowych i istniejących sektorach gospodarki morskiej, takich jak akwakultura, energia źródeł odnawialnych, biotechnologia morska i transport morski oraz
- potrzebę przełożenia tych komunikatów na wszystkie grupy społeczne.

Poza tym podkreślamy **kluczową rolę nauki i technologii morskiej** w zakresie rozumienia i dostarczania wiedzy na temat mórz i oceanów oraz ich biologicznej różnorodności w odniesieniu do tworzenia nowych możliwości i technologii, których zadaniem ma być wspieranie i rozwijanie:

- nowych miejsc pracy poprzez zrównoważony i kompleksowy rozwój (Europa 2020);
- wdrażania Zintegrowanej Polityki Morskiej Unii Europejskiej (2007), Europejskiej Przestrzeni Badawczej (Zielona Księga KE o Europejskiej Przestrzeni Badawczej) oraz innych polityk, takich jak Wspólna Polityka Rybołówstwa;
- dobrego stanu środowiska naszych wód morskich do 2020r. (dyrektywa ramowa o strategii morskiej) oraz
- odpowiednich wielkich wyzwań, w tym dotyczących żywności, energii i zdrowia, zgodnie z ich identyfikacją w Deklaracji z Lund (2009).

Morska wspólnota badawcza uznaje, że poczyniono znaczące postępy w nawiązaniu do Deklaracji z Galway (2004) i Aberdeen (2007), o czym poświadczono przy okazji przyjęcia Zintegrowanej Polityki Morskiej UE (2007) oraz dyrektywy ramowej o strategii morskiej (2008) i europejskiej strategii na rzecz badań morskich (2008) jako filarów środowiskowych, a także zobowiązuje się do budowy przyszłego postępu w ramach kompleksowych ram politycznych.

Podjęcie wielkiego wyzwania w postaci mórz i oceanów

Konferencja EurOCEAN 2010 zidentyfikowała priorytetowe wyzwania i możliwości dla badań morskich w takich dziedzinach jak żywność, globalne zmiany środowiskowe, energia, biotechnologia morska, transport morski oraz morskie planowanie przestrzenne, w tym sporządzanie map dna morskiego. Konferencja doprowadziła do wydania jednoznacznego komunikatu na temat społecznych i gospodarczych korzyści czerpanych przez Europę z mórz i oceanów oraz decydującej roli tego rodzaju badań i technologii, jaką muszą one odegrać w ramach podejmowania wielkiego wyzwania w postaci mórz i oceanów.

Europejska wspólnota nauk i technologii morskich, w oparciu o istniejące osiągnięcia i inicjatywy, jest gotowa do podjęcia tego wyzwania we współpracy z przemysłem i sektorem publicznym oraz wzywa Unię Europejską i jej państwa członkowskie i stowarzyszone do ułatwienia odpowiedzi na to wyzwanie poprzez realizację następujących proaktywnych i integrujących działań:

1. Wspólne programowanie

Rozwinięcie integrujących ram, łączących zalety programów europejskich oraz programów realizowanych przez państwa członkowskie w celu podjęcia wielkiego wyzwania w postaci mórz i oceanów, z uwzględnieniem identyfikacji i realizacji kluczowej infrastruktury badawczej. **Wspólna Inicjatywa Programowa dotycząca „zdrowych i wydajnych mórz i oceanów”** posiada odpowiednią skalę integracji i powinna być aktywnie wspierana przez Komisję Europejską oraz państwa członkowskie.

2. Europejski System Obserwacji Oceanów

Wspieranie rozwoju prawdziwie zintegrowanego i finansowanego w sposób zrównoważony „Europejskiego Systemu Obserwacji Oceanów” w celu (i) odzyskania przez Europę roli światowego lidera w dziedzinie nauk i technologii morskich; (ii) zaspokojenia potrzeb społecznych poprzez wspieranie głównych inicjatyw strategicznych w postaci **Zintegrowanej Polityki Morskiej** oraz **Ramowej Dyrektywy Wodnej** oraz (iii) wspierania europejskiego wkładu w globalne systemy obserwacyjne. Cele te można skuteczniej osiągnąć poprzez lepszą koordynację krajowych potencjałów z odpowiednimi nowymi inwestycjami, w połączeniu z właściwymi inicjatywami (np. ESFRI, EMODNET,

GMES) oraz zaangażowaniem odbiorców końcowych.

3. Od nauki do wiedzy

Ustanowienie odpowiednich mechanizmów dla potrzeb monitorowania bieżących morskich programów i projektów badawczych w celu zwiększenia ich oddziaływania poprzez (i) wykorzystanie rezultatów takich badań oraz (ii) zidentyfikowanie istniejących i pojawiających się braków. Działalność ta powinna być wspierana za pomocą **rejestrów sprawozdań i odkryć w ramach krajowych i europejskich morskich projektów, programów i inicjatyw badawczych**, z możliwością archiwizowania, tłumaczenia, analizowania, sprawozdawczości i rozwoju zintegrowanych produktów naukowych w celu ułatwienia rozwoju polityki, procesu decyzyjnego, zarządzania, innowacji, edukacji i świadomości społecznej.

W celu skutecznego podjęcia wielkiego wyzwania w postaci mórz i oceanów kluczowa jest hierarchizacja inicjatyw i programów dla potrzeb wspierania następujących dziedzin:

- **Innowacja**

Zapewnienie wzmożonego wsparcia dla innowacji i komercjalizacji nowych produktów, procesów, usług i koncepcji morskich na potrzeby Unii Innowacji oraz Strategii Europejskiej 2020;

Promowanie działań dążących do zwiększenia świadomości w ramach wspólnoty nauk morskich w zakresie potencjału innowacyjnego nauk morskich oraz możliwości jego wykorzystania we współpracy z przemysłem oceanicznym.

- **Szkolenia i rozwój kariery**

Ustanowienie odpowiednich możliwości szkoleń i mobilności dla naukowców i techników morskich oraz zapewnienie stabilnych i atrakcyjnych ścieżek kariery w celu zagwarantowania dopływu wykwalifikowanej siły roboczej potrzebnej do wspierania rozrastających się sektorów gospodarki morskiej.

- **Współpraca międzynarodowa**

Ustanowienie mechanizmu na szczeblu unijnym w celu strategicznego wspomagania współpracy międzynarodowej (tzn. pomiędzy konsorcjami europejskimi oraz krajami trzecimi) w nauce i technologii, z uwzględnieniem pomocy dla inicjatyw budowania sieci, projektów w fazie przygotowawczej oraz konkretnych działań;

Umacnianie dwustronnej/ wielostronnej współpracy z kluczowymi organizacjami zapewniającymi finansowanie, organami międzyrządowymi oraz morskimi instytucjami naukowymi spoza Europy w celu przezwyciężania barier oraz dostarczania funkcjonalnych rozwiązań dla wspólnego finansowania stosownych międzynarodowych programów i infrastruktury badawczej.

Europejska wspólnota nauk morskich zobowiązuje się do odegrania swojej roli we współpracy z przemysłem i sektorem publicznym w celu zagospodarowania wolnej przestrzeni pomiędzy nauką a innowacyjnością dla potrzeb wspierania zrównoważonego rozwoju.